

Standpunten Utrechts Particulier Grondbezit | Gemeenteraadsverkiezingen 2022

Juni 2021

Over het UPG

De Vereniging het Utrechts Particulier Grondbezit (UPG) behartigt de belangen van particuliere grondbeheerders in de Provincie Utrecht. Het UPG is de provinciale vereniging van de landelijke Federatie Particulier Grondbezit (FPG) en vertegenwoordigt in de provincie Utrecht 150 leden met een totaal grondbezit van 12.700 ha. Hun landgoederen en agrarische bedrijven vervullen vele maatschappelijke functies zoals:

- Het beschermen, onderhouden en herstellen van natuur en biodiversiteit;
- de instandhouding van cultureel erfgoed;
- de vorming van een fraai landschap;
- het geven van ruimte aan water van goede kwaliteit;
- CO2 opslag;
- toegankelijkheid voor recreanten.

Soms al vele generaties achtereenvolgend, waardoor zij sterk emotioneel en historisch verbonden zijn met de omgeving en haar natuur.

Het UPG onderneemt verschillende projectmatige initiatieven om landgoederen klimaatrobust te maken en de instandhouding te borgen. Samen met onze leden willen we graag dat volgende generaties hier ook van kunnen blijven genieten en dat er zorgvuldig omgegaan wordt met het landschap en juist beschermd wordt wat kwetsbaar is.

Wij doen dan ook een dringend beroep om bij de beleids- en besluitvorming rekening te houden met het behoud van het cultuurhistorisch karakter van het unieke landschap, haar natuur, de biodiversiteit en de belangen van de directe betrokkenen, waaronder die van onze leden.

Te gast in de natuur

De vele particuliere grondbeheerders verrichten een belangrijke bijdrage aan de recreatieve kwaliteit van natuur en landschap in de provincie Utrecht. Zo'n 90% van de particuliere landgoederen is opengesteld voor publiek. Hierdoor kunnen recreanten dagelijks genieten van de prachtige natuur en het cultureel erfgoed in de provincie. Dit is een significante bijdrage aan de recreatiemogelijkheden in de provincie, omdat zo'n 34% van het totale bos- en natuurgebied in Utrecht in stand wordt gehouden door onze leden.

Wij vinden het belangrijk dat deze gebieden, paden en wateren openblijven om te recreëren. Particuliere grondbeheerders hebben te maken met toenemende kosten en verantwoordelijkheid vanuit het recreatieve medegebruik. Iets waar de recreant weinig weet van heeft. Er zou meer evenwicht moeten komen in de verdeling van deze lusten en de lasten. Zonder bijdragen in de kosten van beheer en onderhoud en die voor aansprakelijkheidsclaims, is de kans reëel dat gebieden en paden moeten sluiten door te hoge lasten.

De (te) hoge druk op de natuur door recreanten zorgt voor een disbalans in het beheren en in stand houden van natuurschoon. Hier zien wij ook een prominentere rol weggelegd voor uitbreiding en ondersteuning bij groen toezicht en handhaving. Daarnaast is het bij de ontwikkeling van nieuwe routes en verbindingen belangrijk dat vooraf afspraken worden gemaakt met de eigenaren en beheerders.

Met het oog op de groei van het aantal inwoners van de provincie Utrecht, dient expliciet rekening gehouden te worden met de ontplooiing van meer natuur en bossen. Anders worden de bestaande natuur- en bosterreinen overlopen; wat ook met zonerings- en extra toezicht niet op te vangen is. Daarnaast is het voor zowel recreant als de natuur van levensbelang dat er voldoende balans is tussen stilte- en rustgebieden en het recreatieve groen.

Ruimte voor het landgoedmodel biedt oplossing voor belangrijke maatschappelijke opgaven.

Het buitengebied wordt gekenmerkt door snel toenemende gronddruk. De vele claims op grond, zoals grondgebonden landbouw, natuur, wonen-werken, recreatie en de energietransitie zorgen voor grote ruimtelijke claims. Het succesvol en gebalanceerd combineren van functies is dan ook één van de belangrijkste opgaven waar Nederland voor staat.

De sleutel voor een écht integrale benadering is reeds te vinden in het buitengebied. Landgoederen zijn van oudsher een maatschappij in het klein. Hier worden de verschillende functies van het buitengebied al eeuwenlang met elkaar verbonden. Het combineren van grondgebonden functies binnen één ruimtelijke en economische eenheid noemt het UPG het 'landgoedmodel'. Het landgoedmodel vraagt om meervoudig landgebruik en het combineren van functies.

Bij het combineren van functies binnen het landgoedmodel is echter ontwikkelruimte en maatwerk nodig. Door het bieden van ontwikkelruimte aan particuliere grondbeheerders kunnen verschillende maatschappelijke opgaven gecombineerd worden (o.a. natuur, recreatie, wonen en de energietransitie). Wij roepen gemeenten op om de verschillende maatschappelijke opgaven te bekijken en te bezien waar ontwikkelruimte geboden kan worden.

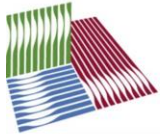
Samen voor watersysteemherstel tegen verdroging

We zien dat op het gebied van verdroging de problemen voor de landgoederen steeds groter worden. Daarom is het van groot belang te onderzoeken wat er tegen verdroging in bepaalde gebieden en regio's mogelijk is. Meer water vasthouden voor tijden van droogte en water bufferen tegen wateroverlast.

Het is een bekend verschijnsel op de Utrechtse Heuvelrug, maar het geldt voor de gehele provincie. Hiervoor dient een gezamenlijke en constructieve aanpak te volstaan. Belangrijk hierbij is dat er binnen de diverse beleidsprogramma's vanuit (lokale) overheden integraal en gebiedsgericht wordt gehandeld.

Wat we op de ene plek wijzigen aan het watersysteem, heeft invloed op een ander gebied. Wij vragen daarbij de rugdekking vanuit overheden om een gezamenlijke aanpak te kunnen realiseren. In zowel beleid als toegewezen programma's.

Interessant zijn mogelijkheden te onderzoeken om het wegstromen van oppervlaktewater te vertragen en tijdelijk op te slaan. Zodoende kan ook dit water later gebruikt worden. Deze op te sparen reserve zou, hoe klein dan ook, behulpzaam zijn de watervoorziening in deze natuurgebieden in perioden van langer durende droogte te verbeteren.

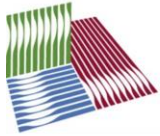
In het kort

Wij staan voor het volgende beleid:

- Ontwikkelruimte voor particuliere grondbeheerders voor het combineren van grondgebonden functies binnen één ruimtelijke en economische eenheid;
- realisatie van hoge natuurwaarden en biodiversiteit met rustgebieden voor de natuur;
- evenwicht in de verdeling van de lusten en de lasten van particulier natuurbeheer;
- realisatie van een grotere en flexibele watervoorraad van hoge kwaliteit;
- klimaatbestendige landgoederen.

Met hartelijke groet,

Dhr. Arthur Kaspers,
Voorzitter Utrechts Particulier Grondbezit
E: upg@grondbezit.nl

Het UPG in cijfers

Ca. 150 leden

Ca. 7.000 ha

Natuur en bosgebied wordt beheerd door onze leden. Dit is 34% van het totale natuur- en bosgebied van de provincie Utrecht.

Ca. 12.700 ha

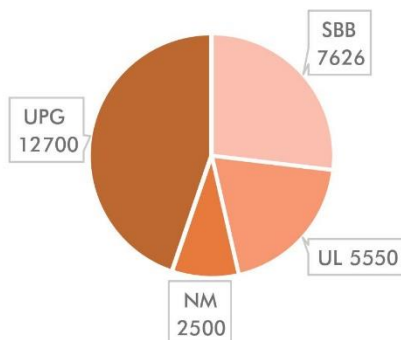
Is het totale grondbezit van onze leden.

Ca. 5.700 ha

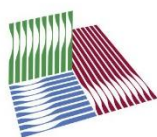
Landbouwgrond wordt bewerkt en/of verpacht door onze leden.

Terreinbeheerders in Utrecht in ha

> 90% opengesteld

Van de particuliere landgoederen is ruim 90% toegankelijk voor het publiek. Recreanten kunnen genieten van de vele wandel- fiets- mountainbike- en ruitersporen.

CONTACT